

ПРОТОКОЛ № 6
засідання вченої ради
Харківського національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди
від 6 листопада 2015 року

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Представлення до вчених звань (кандидат філологічних наук, професор, учений секретар університету Т.І.Тищенко).
2. Наукова доповідь: Досвід формування дитячої хорової культури на Слобожанщині (20 – 80 рр. ХХ ст.) (доктор педагогічних наук, декан факультету мистецтв А.В. Соколова).
3. Про відкриття українського культурного центру (доктор філологічних наук, професор, перший проректор – проректор з наукової роботи О.А. Андрущенко).
4. Про відкриття польського культурного центру (доктор філологічних наук, професор, перший проректор – проректор з наукової роботи О.А. Андрущенко).
5. Про внесення змін до навчальних планів на 2014-2018 н.р., 2013-2017 н.р. (проректор з навчальної роботи, кандидат педагогічних наук, професор Н.М. Якушко).
6. Про затвердження «Положення про науково-методичний центр організації навчального процесу ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (проректор з навчальної роботи, кандидат педагогічних наук, професор Н.М. Якушко).
7. Про затвердження «Типового положення про науково-методичні комісії факультетів ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (проректор з навчальної роботи, кандидат педагогічних наук, професор Н.М. Якушко).
8. Про затвердження «Положення про консультаційний центр для школярів, що готує до вступу у ВНЗ ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (проректор з навчальної роботи, кандидат педагогічних наук, професор Н.М. Якушко).
9. Про затвердження «Положення про проведення ректорських контрольних замірів знань студентів (проректор з навчальної роботи, кандидат педагогічних наук, професор Н.М. Якушко).

10. Про затвердження «Положення про атестацію педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (проректор з навчальної роботи, кандидат педагогічних наук, професор Н.М. Якушко).
11. Затвердити «Положення про Гендерний центр ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (доктор філологічних наук, професор, перший проректор – проректор з наукової роботи О.А. Андрущенко).
12. Звіт докторанта третього року навчання І.Б. Грінченка (перевіряючі: доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи С.Т. Золотухіна; доктор педагогічних наук, професор, директор центра комерціалізації науки та трансферу технологій С.С. Єрмаков).
13. Про відрахування з аспірантури аспірантки 2 року денної форми навчання кафедри української і світової літератури Барр Наталії Володимирівни (кандидат філологічних наук, професор, учений секретар університету Т.І.Тищенко).
14. Про відрахування з аспірантури аспірантки 3 року денної форми навчання кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи Цибульник Юлії Олександрівни (наук.керівник – д.п.н., проф. Золотухіна С.Т.) (кандидат філологічних наук, професор, учений секретар університету Т.І.Тищенко).
15. Про відрахування з аспірантури аспірантки 2 року денної форми навчання кафедри історії педагогіки і порівняльної педагогіки Бугай Яни Євгеївни (наук.керівник – д.п.н., проф. Танько Т.П.) (кандидат філологічних наук, професор, учений секретар університету Т.І.Тищенко).
16. Про затвердження тем дисертаційних досліджень (кандидат філологічних наук, професор, учений секретар університету Т.І.Тищенко).
17. Про рекомендацію до друку (кандидат філологічних наук, професор, учений секретар університету Т.І.Тищенко).
18. Про затвердження «Звіту про самоаналіз діяльності підготовки фахівців за освітніми ступенями «бакалавр», «спеціаліст», «магістр», галузь знань: Системні науки та кібернетика, спеціальність: «Інформатика» (проректор з навчальної роботи, кандидат педагогічних наук, професор Н.М. Якушко).
19. Про затвердження «Акредитаційної справи», галузь знань: Системні науки та кібернетика, спеціальність: «Інформатика», освітній ступінь: бакалавр, спеціаліст, магістр (проректор з навчальної роботи, кандидат педагогічних наук, професор Н.М. Якушко).

I. СЛУХАЛИ: Представлення до вчених звань (кандидат філологічних наук, професор, учений секретар університету Т.І.Тищенко).

Представити до вченого звання:

1. Балацінова Алла Дмитрівна щодо присвоєння вченого звання доцента кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи („за” – 38, „проти” – немає, „недійсних бюлетенів” – немає);

2. Бондаренко Олена Петрівна щодо присвоєння вченого звання доцента кафедри теорії та методики викладання філологічних дисциплін у початковій школі („за” – 38, „проти” – немає, „недійсних бюлетенів” – немає);

3. Ведернікова Тетяна Володимирівна щодо присвоєння вченого звання доцента кафедри теорії і практики англійської мови („за” – 38, „проти” – немає, „недійсних бюлетенів” – немає);

4. Єсьман Ірина Володимирівна щодо присвоєння вченого звання доцента кафедри теорії і методики професійної освіти

5. Кулик Дмитро Олександрович щодо присвоєння вченого звання доцента кафедри цивільно-правових дисциплін, господарського та трудового права („за” – 38, „проти” – немає, „недійсних бюлетенів” – немає);

6. Нестеренко Маргарита Олексіївна щодо присвоєння вченого звання доцента кафедри практичної психології („за” – 38, „проти” – немає, „недійсних бюлетенів” – немає);

7. Плотнікова Аліна Володимирівна щодо присвоєння вченого звання доцента кафедри кримінально-правових дисциплін („за” – 38, „проти” – немає, „недійсних бюлетенів” – немає);

8. Смолянюк Наталя Миколаївна щодо присвоєння вченого звання доцента кафедри природничо-математичних дисциплін („за” – 38, „проти” – немає, „недійсних бюлетенів” – немає);

9. Ялліна Вікторія Леонідівна щодо присвоєння вченого звання доцента кафедри історії педагогіки та порівняльної педагогіки („за” – 37 „проти” – 1, „недійсних бюлетенів” – немає);

10. Яловега Ірина Георгіївна щодо присвоєння вченого звання доцента кафедри математики („за” – 38, „проти” – немає, „недійсних бюлетенів” – немає);

УХВАЛИЛИ:

1. Протокол лічильної комісії затвердити.

II. СЛУХАЛИ:

Наукова доповідь: Досвід формування дитячої хорової культури на Слобожанщині (20 – 80 рр. ХХ ст.) (доктор педагогічних наук, декан факультету мистецтв А.В. Соколова).

Вельмишановне панство!

Актуальність і доцільність вибору теми доповіді пов'язана з важливою роллю хорової культури у формуванні особистості, здатної до духовного саморозвитку, досягнення кращих надбань минулого та їх трансляції у власному житті, що сприятиме збагаченню на цій основі інтелектуального потенціалу українського народу, його духовності. Яскравим підтвердженням висловленого є погляди видатних представників науково-педагогічної та мистецтвознавчої думки щодо значення хорового співу. Так, Костянтин Дмитрович Ушинський зазначав: «Коли заспівають у наших школах, тоді можна буде сказати, що вони пішли уперед».

Сучасний етап життєдіяльності українського суспільства характеризується зниженням поважного ставлення до здобутків вітчизняної й світової хорової культури. Поза увагою офіційних культурно-просвітницьких і громадських установ залишаються питання залучення учнівської молоді до різних форм хорового мистецтва та вивчення визначної спадщини хорової культури. Як свідчить аналіз праць сучасних дослідників (С.Бутяєва, С.Горбенко, Н.Жемчужина, Н.Кречко, Н.Селезньова та ін.), негативні процеси відбуваються й у галузі дитячої хорової культури: зменшення ваги і значущості хорового співу в початкових програмах і виховних заходах загальноосвітніх шкіл, занепад форм дитячого хорового виконавства й самодіяльності в позашкільних освітніх закладах, скорочення зразків пісенно-хорових творів для дітей у творчості сучасних композиторів, відсутність популяризації дитячих пісень і дитячих хорових творів через засоби масової інформації (програми телебачення й радіомовлення).

Дитячий вік являється визначальним у всій подальшій життєдіяльності людини. В ньому закладається фундамент загальної й музичної культури, що виражається в підготовці її до емоційно-ціннісного відношення як до мистецтва, так і до самого життя, формуються художньо-естетичні уподобання й смаки. Саме тому набуває значущості проблема використання хорового співу, як традиційного й доступного виду дитячої творчості.

Культура від природи не закладена в людині. Вона вноситься в її духовний світ ззовні, оскільки є механізмом передачі наступним генераціям узагальненого соціального досвіду попередніх поколінь. Хоровий спів в цьому випадку є транслятором народного багатоголікового співацького досвіду і включає цілий спектр супутніх, але вкрай важливих для становлення та соціалізації особистості моментів.

Вибір хронологічного періоду в руслі означеної проблематики є не випадковим. Саме на 20-80-ті роки ХХ ст. припадає піднесення дитячої хорової культури: активізація уваги педагогічної та музикознавчої громадськості до хорової освіти й виховання як до дієвої сили формування гармонійно розвиненої особистості, упровадження предмету «Співи» до загального навчального плану й визнання за ним статусу обов'язкової дисципліни шкільного навчання й музичного виховання молоді, масштабне поширення дитячого хорового виконавства та розквіт композиторської творчості для дітей, розробка теоретико-методичних засад формування дитячої хорової культури.

Треба відзначити, що вітчизняними науковцями приділялася значна увага вивченню проблем дитячого хорового співу. Питання історії дитячого хорового виховання досліджували Ю. Алієв, С. Горбенко, Н. Рудичева та ін.. Розгляду впливу хорового мистецтва на загальний і музично-естетичний розвиток дітей присвячено праці О. Михайличенка, Л. Хлебнікової, М. Чепіль та ін.

Сутність, зміст, форми і методи формування духовної, моральної, естетичної та національної культури засобами музики й хорового співу висвітлюються в роботах О. Васильєвої, Л. Луганської, С. Мельничука, О. Рудницької та ін.). Проблеми розвитку музично-педагогічної та диригентсько-хорової освіти в Україні розглядалися Г. Святненко, Т. Смирноюю, Т. Танько, В. Черкасовим та ін.).

Однак, питання становлення і розвитку дитячої хорової культури на Слобожанщині у 20-80-ті роки ХХ ст. залишилися поза увагою дослідників.

У поглядах науковців зміст досліджуваного феномену зазвичай ототожнювався з поняттями «хоровий спів», «хорове навчання», «хорове мистецтво», «хорова школа». Аналіз філософської, психолого-педагогічної, мистецтвознавчої та історико-педагогічної літератури дозволив визначити дитячу хорову культуру як специфічну сферу діяльності суспільства, спрямовану на створення, опанування, збереження й поширення надбань хорового мистецтва для дітей, а також формування в молодого покоління знань, умінь, навичок та емоційно-ціннісного досвіду, необхідних для сприймання й виконання творів хорової музики.

Аналіз звітів про роботу відділів Народної освіти, публікацій у періодичних виданнях 20-х років ХХ ст. свідчить про цілеспрямовану організацію в регіоні шкільних і позашкільних форм хорової діяльності дітей. Шкільні форми включали лекції з хорового співу, заняття хорових гуртків, масові хорові співи під час проведення перерв, концертів і свят. До позашкільних форм хорової діяльності дітей можна віднести заняття хору в дитячих відділах музичних профшкіл, хорові гуртки в дитячих клубах, масові хорові співи в літніх колоніях і на майданчиках). Так, 12 Трудова школа ім. Т. Шевченка м. Харкова мала два хори: хор молодшого концентру та хор старшого концентру. Школа ім. Ів. Франка м. Харкова мала хор із 240 учнів.

Музична школа Сумського повіту мала контингент у 269 чоловік, 43 з яких – діти. Друга Харківська музична профшкола у 1922 році нараховувала 77 дітей у віці від 9 до 15 років. На території Сумської залізниці у 1921 році існувало 2 колонії і 18 майданчиків, якими було охоплено 150 дітей. У Харкові в 1927 році було відкрито 39 майданчиків із 3000 дітей.

Підвищенню рівня дитячої хорової культури сприяли також концерти, виступи дитячих хорових гуртків на різноманітних святах (червоні дати календаря, «Тиждень захисту дітей», «Свято пісні», «День мами» в школі й поза її межами) та участь у перших олімпіадах.

Виступи хорового гуртка були декількох видів: концерт колективу як традиційна форма; хор – активний учасник, неодмінна частина піонерської живої газети; хорова інсценізація або драматизація кількох номерів із програми. Зазначимо, що перевага найчастіше віддавалась останнім двом видам.

Відповідно до прийнятих постанов 1932, 1934 років, урок «Співу» було затверджено як постійну форму загального навчання школярів, інтенсивної організації набули також шкільні хорові гуртки.

Таблиця 1. «Хорові гуртки Харківського району на 1947 рік»

Назва районів	Хорові гуртки									
	Всього	В них членів	З них				Всього керівників	Процентних занять	Мають план роботи	Мають щоденний облік
			Чоловіків	Жінок	Дорослих	Школярів				
Богодухівський	32	740	138	248	386	354	32	36	12	16
Барвенківський	7	198	38	80	118	80	7	135	7	7
Борівський	11	162	15	83	98	64	11	42	11	11
Вільховатський	40	503	33	470	-	-	40	612	40	40
Валківський	19	140	29	62	71	49	19	40	22	14
Двурічанський	27	295	25	270	225	70	27	248	6	3
Дергачівський	1	46	7	17	24	22	1	13	1	11

Зміївський	8	98	45	53	-	-	4	31	6	8
Ізюмський	25	600	11 8	336	454	146	21	-	-	-
Краснокутський	9	170	20	120	140	30	6	-	-	-
Кегічівський	34	489	15 3	247	400	89	30	-	-	-
Липецький	12	182	34	72	106	76	12	-	7	-
Лозівський	6	153	30	82	112	-	6	3	-	-
Старовіровський	3	66	2	64	15	54	2	21	1	2
Шевченківський	15	170	20	150	170	-	15	-	15	5

Спираючись на звіти шкіл і дописи в періодичних виданнях, можна стверджувати, що майже кожна школа мала два-три хорові гуртки і кількість учасників у кожному з них досягала 80-100 чоловік (у школах Харківського району на 1955 рік працювало 15 хорових гуртків, які охоплювали 1700 учнів, високим рівнем виконавської майстерності вирізнялися Бабаївська, Комарівська й Безлюдівська № 1 школи Харківського району).

Значне поширення у 30-50 роки отримали дитячі хорові гуртки завдяки їх організації на базі будинків культури та комплексних позашкільних закладів нового типу – палаців піонерів і жовтенят, які створювалися у зв'язку з необхідністю розв'язання питання організації дозвілля дітей і підлітків, їхнього всебічного гармонійного розвитку. Наведені таблиці уможливають знайомство з кількісними показниками хорової справи.

Таблиця 2. «Мережа позашкільних закладів Міністерства освіти УРСР на 1947 рік»

№ №	Назва областей	Обласні палаци піонерів і школярів	Міські дитячі піонерські клуби	Районні дитячі піонерські Клуби	Будинки художнього виховання дітей
1.	Харківська	1	-	12	1
2.	Ворошиловградська	1	2	10	-
3.	Сталінська	1	4	12	1
4.	Дніпропетровська	1	1	16	1
5.	Запорізька	-	2	6	-

Цікавою формою залучення школярів до надбань хорового мистецтва стали ансамблі пісні й танцю, особливість діяльності яких полягала в підготовці загальних програм із синтетичним поєднанням хорового співу, танцю й музичного супроводу (оркестру) та програм-виступів лише хорової групи. Формуванню дитячої хорової культури в регіоні в означений час сприяла діяльність таких колективів, як дитячий хор Будинку культури «Світло шахтаря», ансамбль пісню й танцю Палацу піонерів і жовтенят м. Харків.

Важливу роль у формуванні дитячої хорової культури в 30-50-ті рр. XX ст. відіграв також інтенсивний розвиток мережі як дитячих музичних шкіл (кожен район міст Ворошиловград, Сталіно, Харків мав таку школу), так і спеціалізованих музичних шкіл. Одну з таких музичних шкіл-десятирічок було відкрито в 1943 році у Харкові. Планомірна робота з формування хорової культури спрямовувалася на розвиток художнього смаку дітей і розширення їхнього світогляду

на основі розвитку вокально-хорових навичок, вивчення цінних зразків пісенно-хорової літератури й активної концертної діяльності.

Аналіз збірок наказів і розпоряджень Наркомун освіти, звітів про роботу палаців піонерів свідчить про наявність і постійне вдосконалення масових форм хорової діяльності дітей. Серед них:

- організація хорового співу в літніх піонерських оздоровчих колоніях, на шкільних і міських майданчиках,
- широкомасштабне впровадження на різних рівнях (районні, міські, обласні, республіканські й всесоюзні) олімпіад, оглядів дитячої художньої самодіяльності,
- організація та проведення творчих змагань («Мистецтво пролетарським дітям»);
- систематична й різноманітна робота радіокомітетів за напрямками: організація концертних виступів дитячих і дорослих хорових колективів, бесід з учасниками хорів і їх керівниками; розучування пісенно-хорових творів; проведення освітніх передач тощо.

Значного поширення в галузі формування дитячої хорової культури у 60-80-ті роки набули окремі класи загальноосвітніх шкіл із поглибленим вивченням музичного мистецтва (музичні студії) або хорового співу (хорові студії, хорові школи). Станом на 1967/1968 навчальний рік у м. Луганську й області на базі загальноосвітніх шкіл діяло 10 музичних студій із загальною кількістю 928 учнів. У Харкові на базі середньої школи № 51 був створений хор хлопчиків «Лицарі пісні» (кер. В. Томчук). Піднесенню хорової культури більш ніж 100 хлопчиків, учасників хору, сприяли не тільки навчально-виховна робота, тісний творчий зв'язок колективу з вітчизняними й зокрема харківськими композиторами В. Золотухіним, Ж. Колодуб, В. Птушкіним, але й активна концертна діяльність. Хорова капела хлопчиків «Лицарі пісні» виступала з творчими звітами не тільки на концертних майданчиках України (Ворошиловград, Київ, Одеса, Полтава, Харків), а й далеко за її межами (Вітебськ, Ленінград, Мінськ).

Піднесенню дитячої хорової культури, як свідчить аналіз річних звітів відділів культури міст і областей, сприяли: збільшення мережі ДМШ (у 1968 році у м. Харкові функціонувало 20 музичних шкіл із 17 філіями при них із кількістю 3246 учнів) та цілеспрямована робота педагогів хоровий класів у них (І. Браверман, ДМШ № 1; Л. Початовська, ДМШ № 5 м. Ворошиловград; В. Ситнікова, ДМШ м. Костянтинівка Донецької обл. тощо).

Таблиця 3. «Стан ДМШ Харківської області на 1968 рік»

Місто	Контингент
Близнюки	55
Дворічна	55
Зміїв	60
Золочів	55
Кегичівка	55
Краснокутськ	55
Нова Водолага	57
Панютино	55
Первомайськ	55
Шевченкове	55

У 60-80-ті роки значного поширення набули хорові гуртки, які організовувались у палацах і будинках піонерів міст та їх районів. Так, у Луганській області в 1961 році працювало 24 будинки й палаци піонерів, у яких функціонували 18 дитячих хорів. Одними з кращих у м. Харкові були, створені на базі обласного Палацу піонерів, дитячий хор «Скворушка» (1965) (керівник Л. Шапіро) та хор «Червоний галстук» (керівник С. Прокопов, П. Ярещенко). Формуванню хорової культури учасників сприяло використання в їх роботі, поруч із репетиціями і концертними виступами, творчих зустрічей з іншими дитячими хорами («Дударик», хор Палацу піонерів м. Львова, хор ДМШ № 1 м. Рівне) та телевізійні записи концертів. Іншою позитивною формою було спільне проведення канікул в піонерських таборах, де поряд із цікавим відпочинком мали місце й репетиції та хорові зустрічі з іншими хорами, що сприяло підвищенню хорової культури, інтересу дітей до хорового співу, бажання й надалі брати

участь у роботі колективу.

Підвищенню рівня дитячої хорової культури зараджувало проведення на базі вищеназваних колективів регіональних науково-методичних семінарів та засідань клубів «Камертон», «Тоніка», на яких обговорювалися актуальні проблеми хорової педагогіки, дитячого хорового виконавства й композиторської творчості та проводилися творчі зустрічі дитячих хорових колективів різних міст.

Грунтовна робота з формування дитячої хорової культури проводилась в ансамблі пісні і танцю «Дружные ребята» м. Харкова, який був організований на базі Будинку культури Харківського тракторного заводу ім. С. Орджонікідзе в 1960 році (керівники Е. Ляшенко, В. Калиниченко).

Серед масових форм залучення дітей до хорової культури можна назвати: змагання «Музичні сходинки юного піонера», олімпіади та огляди дитячої художньої самодіяльної творчості; музичні вечори, конкурси, свята; хорова робота в міських і позаміських піонерських таборах; заходи засобів масової інформації (зростання кількості й урізноманітнення змісту передач, спрямованих на формування дитячої хорової культури),

Високий рівень хорового виконавства під час проведення різного рівня олімпіад демонстрували: дитячий хор Харківського будинку харчовиків (кер. А. Чулков), ансамбль пісні й танцю Харківського палацу піонерів (кер. П. Слонім), ансамбль пісні й танцю Палацу піонерів імені О. Горького м. Донецьк (кер. В. Сергєєв, М. Грищенко), зведений хор учнів шкіл №10, 16 м. Комунарськ і Будинку піонерів м. Перевальськ Ворошиловградської області, хор Будинку піонерів м. Свердловськ Ворошиловградської області (кер. М. Ярошенко).

В означений період спостерігався і на пошук шляхів стимулювання дітей до оволодіння хоровою культурою. Наприклад, у 20-50-х рр. ХХ ст. воно здійснювалося за рахунок упровадження учителями (Доре, В. Комаренко, П. Кравцов, А. Лебединець, М. Тафль та інші) у навчально-виховний процес наочних (цілісний художній показ учителя, диригування педагога, демонстрація вчителем окремих прийомів виконання, текстові плакати й листівки, слухання інших учнів тощо), словесних (бесіда, пояснення, художня розповідь, коментування, розповідь-опис) і практичних (поєднання співу з ритмічними рухами, художня декламація тексту, наслідування, спів по нотах, спів а'cappella, інтонаційні, ритмічні, творчі вправи, музичні диктанти тощо) методів формування дитячої хорової культури.

Узагальнення досвіду формування дитячої хорової культури в регіоні засвідчує, що важливими у 60-80-ті рр. ХХ ст. залишалися вимоги до свідомого відтворення учнями у власному виконанні набутих знань, умінь передавати почуття та думки, закладені в пісні. Зазначеному сприяло вдосконалення вчителями й керівниками колективів існуючих методів і пошук нових. Усвідомлення дітьми суті завдання й засобів його виконання забезпечувалося гармонійним використанням вчителями (М. Городецька, Л. Дорогань, Д. Кириченко, В. Кузякін, В. Нежик, Ю. Очаковська, С. Прокопов, В. Ситнікова, В. Томчук, А. Чулков, Л. Шапіро, М. Яскулко та інші) наочних (виразний виконавський показ учителя; сольний та ансамблевий спів здібних учнів; показ-прослуховування у грамзапису; диригування вчителя; зображення нотного й літературного тексту в підручниках; нотні таблиці), словесних (пізнавально-ілюстративні пояснення; бесіда; художня розповідь; коментування виконання; аналіз музичного матеріалу пісні) та практичних (спів з голосу; спів по нотах; спів по партіях; спів складних місць у повільному темпі; спів закритим ротом; спів на певний голосний звук або склад; сольмізування; відносна сольмізація; розспівування; вивчення та спів гам, інтервалів; письмові вправи (музичні диктанти); спів а'cappella; «Хорове сольфеджіо» Г. Струве; фонopedичний метод В. Ємельянова) методів. Значного поширення в означений період набувають методи порівняння, спостереження, аналізу, узагальнення, співпереживання тощо.

Таким чином, формування дитячої хорової культури на Слобожанщині у 20-80-ті роки ХХ ст. відбувалося завдяки організації хорової діяльності дітей на заняттях у загальноосвітніх і музичних школах, у хорових гуртках різних освітніх закладів «Красный галстук» (кер. С. Прокопов, П. Ярещенко) «Скворушка» (кер. Л. Шапіро), ансамблях пісні й танцю «Дружные ребята» (кер. Е. Ляшенко, хорм. В. Калиниченко), хорах хлопчиків («Лицарі пісні» кер. В.

Томчук). Важливу роль відігравала робота у літніх майданчиках і піонерських таборах, підготовка й проведення олімпіад й оглядів художньої самодіяльності дітей, різноманітних свят і вечорів. Значущий внесок здійснювали програми радіомовлення й телебачення тощо. Піднесенню дитячої хорової культури зараджували також різноманітні методи стимулювання дітей до оволодіння дитячою хоровою культурою.

Доповідь закінчено. Дякую за увагу.

Виступили: Черновол-Ткаченко Р.І., Зеленська Л.Д., Танько Т.П.,
Прокопенко І.Ф..

УХВАЛИЛИ: Інформацію прийняти до відома.

ІІІ. СЛУХАЛИ: Про відкриття українського культурного центру (доктор філологічних наук, професор, перший проректор – проректор з наукової роботи О.А. Андрущенко).

УХВАЛИЛИ: Відкрити український культурний центр.

Результати голосування:

«За» –38

«Проти» – немає

«Утримались» - немає

ІV. СЛУХАЛИ: Про відкриття польського культурного центру (доктор філологічних наук, професор, перший проректор – проректор з наукової роботи О.А. Андрущенко).

УХВАЛИЛИ: Відкрити польський культурний центр.

Результати голосування:

«За» –38

«Проти» – немає

«Утримались» - немає

V. СЛУХАЛИ: Про внесення змін до навчальних планів на 2014-2018 н.р., 2013-2017 н.р. (проректор з навчальної роботи, кандидат педагогічних наук, професор Н.М. Якушко).

УХВАЛИЛИ: Відповідно до закону «Про вищу освіту» внести зміни до навчальних планів на 2014-2018 н.р., 2013-2017 н.р.

Результати голосування:

«За» –38

«Проти» – немає

«Утримались» - немає

VI. СЛУХАЛИ: Про затвердження «Положення про науково-методичний центр організації навчального процесу ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (проректор з навчальної роботи, кандидат педагогічних наук, професор Н.М. Якушко).

УХВАЛИЛИ: Затвердити «Положення про науково-методичний центр організації навчального процесу ХНПУ імені Г.С. Сковороди».

VII. СЛУХАЛИ: Про затвердження «Типового положення про науково-методичні комісії факультетів ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (проректор з навчальної роботи, кандидат педагогічних наук, професор Н.М. Якушко).

УХВАЛИЛИ: Затвердити «Типове положення про науково-методичні комісії факультетів ХНПУ імені Г.С. Сковороди».

VIII. СЛУХАЛИ: Про затвердження «Положення про консультаційний центр для школярів, що готує до вступу у ВНЗ ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (проректор з навчальної роботи, кандидат педагогічних наук, професор Н.М. Якушко).

УХВАЛИЛИ: Затвердити «Положення про консультаційний центр для школярів, що готує до вступу у ВНЗ ХНПУ імені Г.С. Сковороди».

IX. СЛУХАЛИ: Про затвердження «Положення про проведення ректорських контрольних замірів знань студентів» (проректор з навчальної роботи, кандидат педагогічних наук, професор Н.М. Якушко).

УХВАЛИЛИ: Затвердити «Положення про проведення ректорських контрольних замірів знань студентів».

X. СЛУХАЛИ: Про затвердження «Положення про атестацію педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (проректор з навчальної роботи, кандидат педагогічних наук, професор Н.М. Якушко).

УХВАЛИЛИ: Затвердити «Положення про атестацію педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С. Сковороди».

XI. СЛУХАЛИ: Затвердити «Положення про Гендерний центр ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (доктор філологічних наук, професор, перший проректор – проректор з наукової роботи О.А. Андрущенко).

УХВАЛИЛИ: Затвердити «Положення про Гендерний центр ХНПУ імені Г.С. Сковороди».

XII. СЛУХАЛИ: Звіт докторанта третього року навчання Гринченка Ігоря Борисовича (перевіряючі: доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи С.Т. Золотухіна; доктор педагогічних наук, професор, директор центра комерціалізації науки та трансферу технологій С.С. Єрмаков).

Упродовж навчання у докторантурі з жовтня 2012 року по жовтень 2015 року було виконано такий обсяг роботи:

1. Затверджена тема дисертаційного дослідження на засіданні кафедри теорії і методики професійної освіти (протокол №11 від 20.02.2013). Тема дисертаційного дослідження затверджена Вченою Радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди (протокол №1 от 1.03.2013).
2. Тема дисертаційного дослідження узгоджена Міжвідомчою радою з координації наукових досліджень з педагогічних і психологічних наук при національній академії педагогічних наук України (протокол №10 від 17.12.2013).
3. Видано 23 статті, 15 з яких надруковано у фахових виданнях, 2 опубліковані у зарубіжних виданнях (1- Польща, 1 – Чехія).
4. Надруковано 1 підручник (у співавторстві).
5. Апробація результатів дисертаційного дослідження здійснювалась на 19 конференціях (14 міжнародних, 5-всеукраїнських). Також опубліковано 7

тез наукових доповідей. Усі опубліковані наукові праці відбивають основні положення та висновки дисертаційного дослідження.

6. Завершено написання трьох теоретичних розділів дисертаційного дослідження. До четвертого та п'ятого розділів зібрано матеріал.
7. Дві частини монографії «Теоретичні засади професійної підготовки майбутніх учителів фізичного виховання» і «Теретико-методологічні основи підготовки майбутніх учителів фізичного виховання засобами інтерактивних технологій» підготовлені, ще дві частини знаходяться на стадії завершення.

Загалом завершено 70% від запланованого обсягу тексту дисертаційної роботи.

**Виступили: доктор педагогічних наук, професор С.Т. Золотухіна;
доктор педагогічних наук, професор С.С. Єрмаков:**

1. Інформація відповідає дійсності.
2. Прискорити роботу над монографією.
3. Роботу над дисертацією активізувати.
4. Запланувати подачу дисертації до спеціалізованої вченої ради на 2016 рік.

УХВАЛИЛИ: 1.Звіт докторанта третього року навчання Гринченка Ігоря Борисовича затвердити.

2. Роботу над дисертацією і над монографією прискорити.

ХІІІ. СЛУХАЛИ: Про відрухування з аспірантури аспірантки 2 року денної форми навчання кафедри української і світової літератури Барр Наталії Володимирівни (кандидат філологічних наук, професор, учений секретар університету Т.І.Тищенко).

УХВАЛИЛИ: Відрахувати з аспірантури з 15.10.2015 р. аспірантку 2 року денної форми навчання кафедри української і світової літератури Барр Наталію Володимирівну за власним бажанням (за сімейними обставинами). Індивідуальний план станом на 15 жовтня 2015 р. виконано.

ХІV. СЛУХАЛИ: Про відрухування з аспірантури аспірантки 3 року денної форми навчання кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи Цибульник Юлії Олександрівни (наук.керівник – д.п.н., проф. Золотухіна С.Т.) (кандидат філологічних наук, професор, учений секретар університету Т.І.Тищенко).

УХВАЛИЛИ:

Відрахувати з аспірантури з 01.11.2015 р. аспірантку 3 року денної форми навчання кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи Цибульник Юлію Олександрівну за станом здоров'я з правом поновлення. Індивідуальний план станом на 15 жовтня 2015 р. виконано.

XV. СЛУХАЛИ:

Про відрахування з аспірантури аспірантки 2 року денної форми навчання кафедри історії педагогіки і порівняльної педагогіки Бугай Яни Євгенівни (наук.керівник – д.п.н., проф. Танько Т.П.) (кандидат філологічних наук, професор, учений секретар університету Т.І.Тищенко).

УХВАЛИЛИ:

Відрахувати з аспірантури з 01.11.2015 р. аспірантку 2 року денної форми навчання кафедри історії педагогіки і порівняльної педагогіки Бугай Яну Євгенівну за власним бажанням (переїзд на нове місце проживання). Індивідуальний план станом на 15 жовтня 2015 р. виконано.

XVI. СЛУХАЛИ:

Про затвердження тем дисертаційних робіт (кандидат філологічних наук, доцент, учений секретар університету Т.І.Тищенко).

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити теми докторських дисертаційних робіт:

- Гончаренко О.А.* «Філософія освіти у Львівсько-Варшавській школі»
Наук. конс. – д.філос.н, проф. Н.В. Радіонова.
- Пономаренко О.М.* «Теорія та практика правового регулювання сімейних відносин»
- Сазонової Я.Ю.* «Типологія засобів вербалізації емоцій у фікційному тексті (на матеріалі україномовної й англійської літератури жахів)»
Наук. конс. – д.філол.н, проф. Ф.С. Бацевича.
- Сліпецької В.Д.* «Становлення і розвиток лінгвоемоціології: вербалізація негативних емоцій в мові, мовленні та комунікації»
Наук. конс. - Д.філол.н, проф. Т.А. Космеда.

2. Затвердити теми кандидатських дисертаційних робіт:

- Верещинської Я.В.* «Естетичне сприйняття як чинник розвитку соціально-перцептивної компетентності майбутніх психологів».

- Наук.кер. – к.псих.н, доц. К.І. Фоменко.
Слісєєнко А.П. «Роман Б. Поплавського «Аполлон Безобразов» у контексті художніх шукань епохи».
- Калашник О.В.* «Семантика прономінативів у сучасній українській інтимній поезії (90 роки ХХ ст. – поч. ХХІ ст.)».
 Наук. кер. – к.філол.н, проф. О.А. Олексенко.
- Кобзєвої Ю.Ю.* «Філософсько-антропологічна есеїстка у контекстах мистецтва жити».
 Наук. кер. – д.філос.н, проф.. М.Д. Култаєва.
- Ковінько А.В.* «Підготовка майбутніх вихователів до краєзнавчої та народознавчої роботи в дошкільних навчальних закладах».
 Наук.кер. – к.п.н., проф.. К.А. Юр'єва.
- Козуб Я.В.* «Система предикторів емоційного ставлення до навчання у студентів».
 Наук.кер. – д.псих.н, проф.. М.А. Кузнєцов.
- Крамченкової В.О.* Тютонова адикція як психологічний чинник сімейних стосунків на різних етапах їх функціонування».
 Наук.кер. – д.псих.н, проф.. Т.Б. Хомуленко.
- Кузнєцової М.М.* «Оптимістичні установки у структурі психічної саморегуляції навчальної діяльності студентів»
 Наук.кер. – к.псих.н, доц. К.І. Фоменко.
- Лабєтової В.М.* «Семантико-граматичне вираження категорії визначеності/невизначеності в різних стилях української мови».
 Наук. кер. – к.філол.н, проф. О.А. Олексенко.
- Лебєдєвої К.О.* «Організація навчально-пізнавальної діяльності студентів радіотехнічних спеціальностей на засадах ресурсного підходу в процесі навчання гуманітарних дисциплін».
 Наук.кер. – д.п.н., проф..О.В. Попова.
- Лушівовк Ю.О.* «Формування компетентності в англійському монологічному мовленні учнів старшої школи філологічного профілю з використанням ресурсів Інтернету».
 Наук. кер. – доц.. В.В. Перлова.
- Моргунової С.О.* «Формування PR-компетенції майбутніх менеджерів у процесі навчання гуманітарних дисциплін».
 Наук.кер. – к.п.н., доц.. О.О. Резван.
- Пономаренко О.І.* «Мовний образ коханої в українській поезії ХХІ ст.»
 Наук. кер. – к.філол.н, доц. Н.В. Піддубна.
- Пригодін М.Д.* Формування творчих умінь майбутнього вчителя в процесі вивчення художніх дисциплін у педагогічних вищих навчальних закладах».
 Наук. кер. – к.п.н., доц.. Б.М. Наумов.

- Скрипник Н.Г.* «Особистісний адаптаційний потенціал як чинник готовності майбутніх психологів до професійної діяльності».
Наук.кер. – к.псих.н., проф.. Г.І. Меднікова.
- Соболь Л.І.* «Явище семантизації назв графем української мови та їхня прагматика».
Наук. кер. – д.філол.н, проф. Т.А. Космеда.
- Созикіної Г.С.* «Формування соціальної відповідальності майбутніх фахівців автомобільно-дорожньої галузі в процесі професійної підготовки».
Наук.кер – д.п.н., проф.. О.В. Попова.
- Стасевського Ю.С.* «Науково-педагогічні засади діяльності творчих студентських колективів вищих навчальних закладів України у другій половині ХХ-го століття»
Наук. кер. – к.пед.н., проф.. Н.М. Якушко
- Торгашової А.В.* «Формування міжкультурної компетентності іноземних студентів у процесі професійної підготовки в педагогічному університеті».
Наук.кер. – д.п.н., проф.. О.А. Коваленко.
- Шепітько Н.П.* «Філософська традиція Г.Сковороди в навчально-виховних практиках»
Наук. кер. - д.філос.н, проф.. М.Д. Култаєва.
- Штуцберга М.О.* «Мовна особистість комунікативного лідера: когнітивно-прагматичний аспект».
Наук. кер. – д.філол.н, проф. К.Ю. Голобородько.
- Юріної Ю.І.* «Валеоустановка як компонент спрямованості особистості в період молодості».
Наук.кер. – д.псих.н., проф.. Т.Б. Хомуленко.
- Яблоновської Г.Г.* «Підготовка майбутніх учителів права до просвітницько-консультативної діяльності для батьків учнів у галузі соціально-правових відносин».
Наук.кер. – д.п.н., проф.. В.М. Гриньова.

XVII. СЛУХАЛИ:

Про рекомендацію до друку (кандидат філологічних наук, доцент, учений секретар університету Т.І.Тищенко).

УХВАЛИЛИ:

Рекомендувати до друку:

1. Монографію «Соціально-економічні умови інноваційного розвитку національної економіки України» І.Ф. Прокопенка.

2. Монографію «Теоретичні питання розвитку організаційної культури керівників дошкільних навчальних закладів у системі післядипломної освіти» Л.С. Рибалко, Р.І. Черновол-Ткаченко, А.В. Яцинік.
3. Монографію «Життєстійкість підлітків із неповних сімей» М.А. Кузнецова, К.Р. Маннапової.
4. Монографію «Порівняльна характеристика правового регулювання праці в Україні та країнах Європейського Союзу» Г.О. Спіциної.
5. Монографію «Формування готовності вчителів початкової школи до роботи з обдарованими учнями в системі неперервної педагогічної освіти: теоретичні та методичні аспекти» Ушмарової В.В.
6. Збірник наукових праць «Український світ у наукових парадигмах». – Випуск 2. – Харків, 2015. – 160 с.
7. Збірник наукових праць «Сучасне суспільство: політичні науки, соціологічні науки, культурологічні науки».
8. Навчальний посібник «Основи економічної теорії» І.Ф. Прокопенка.
9. Навчальний посібник «Психологія успіху» К.І. Фоменко.
10. Навчально-методичний посібник «Регіональна економіка: тренінг-курс» Соляр В.В.
11. Навчально-методичний посібник «Курсова робота з педагогіки: підготовка, оформлення, захист» В.М. Гриньової, К.А. Юр'євої.
12. Навчально-методичний посібник «Ботаніка. Анатомія і морфологія рослин. Польова практика» Я.В. Гончаренко, Т.О. Гринченко, Левашової В.М.
13. Матеріали XII науково-практичної конференції молодих учених «Методологія сучасних наукових досліджень».
14. Посібник для вчителів «Задання по русському мові III (областного) етапу Всеукраїнської олімпіади (с ключами і відповідями) 2011-2015» В.Ю. Шишкіної.
15. Підручник «Організація психологічної служби: методологічні та психолого-педагогічні аспекти» О.Д. Научитель, Ю.І. Гулий, О.Є. Фальової.

XVIII. СЛУХАЛИ:

Про затвердження «Звіту про самоаналіз діяльності підготовки фахівців за освітніми ступенями «бакалавр», «спеціаліст», «магістр», галузь знань: Системні науки та кібернетика, спеціальність: «Інформатика» (проректор з навчальної роботи, кандидат педагогічних наук, професор Н.М. Якушко).

УХВАЛИЛИ:

Затвердити «Звіт про самоаналіз діяльності підготовки фахівців за освітніми ступенями «бакалавр», «спеціаліст», «магістр», галузь знань: Системні науки та кібернетика, спеціальність: «Інформатика».

XIX. СЛУХАЛИ:

Про затвердження «Акредитаційної справи», галузь знань: Системні науки та кібернетика, спеціальність: «Інформатика», освітній ступінь: бакалавр, спеціаліст, магістр (проректор з навчальної роботи, кандидат педагогічних наук, професор Н.М. Якушко).

УХВАЛИЛИ:

Затвердити «Акредитаційну справу», галузь знань: Системні науки та кібернетика, спеціальність: «Інформатика», освітній ступінь: бакалавр, спеціаліст, магістр.

Голова вченої ради

І.Ф. Прокопенко

Секретар вченої ради

Т.І. Тищенко